

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Отже, поєднання різних інноваційних технологій при впровадженні електронного навчання, зокрема, вебінарів, вебкастів дає змогу викладачу та студентам, які навчаються на відстані, комплексно розв'язувати завдання.

Дистанційні технології будуть інтегруватися у навчальний процес та видозмінювати його, будуть активно впливати на зміст, методи та організаційні форми навчальної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Миронов Ю.Б., Сватюк О.Р., Миронова М.І. Особливості використання вебінарів у дистанційній освіті // Електронний науковий вісник «Керівник. ІНФО». - URL: <https://kerivnyk.info/2019/12/myronov-svatiuk-vebinar.html>
2. Иванова Е.Б. Организация дистанционного обучения в формате вебинаров (рекомендации по проведению вебинара от и до) / Е.Б. Иванова // Управление образованием: теория и практика. – 2012. – №3 (7). – С. 106-113.
3. Ваганова О.И. Вебинар как средство организации самостоятельной работы студентов в условиях дистанционного обучения / О.И. Ваганова, М.Н. Гладкова, А.В. Гладков, М.О. Сундеева, М.А. Татаренко // Азимут научных исследований: педагогика и психология. – 2016. – №2 (15). – С. 31-34.

УДК 338.64

ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

М.Д. Потапов, Н.В. Волгушева,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Ж.Ф. Дорошенко,

Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса

Накопичений досвід з організації дистанційного навчання в закладах вищої освіти дозволяє визначити основні проблеми, які виникають за умов реальних можливостей щодо забезпечення якісного виконання учбового процесу. Висновки цього досвіду практично співпадають з аналізом результатів закордонних досліджень у сфері освітніх технологій [1] і свідчать про те, що основою онлайн-навчання є чітко продуманий і спланований навчальний процес, який підтримується учбово-методичними матеріалами і інструментами контролю. Наявність таких складових визначається заставою забезпечення позитивних результатів у форматі електронного навчання.

Успішність роботи в «дистанті» вимагає від викладачів при розробці адаптивних заходів, які визначаються особливостями цієї форми навчання, особливу увагу звертати на темп засвоєння матеріалу здобувачами вищої освіти (студентами), педагогічну технологію (пояснююча, практико – оріє-

нтована і т. ін. дисципліна), визначення ступеню готовності студента до нового матеріалу, діагностику досягнень в вивчанні матеріалу і визначення накопичувальної частини оцінки знань, активність студента.

Наведені параметри впливають на форму і зміст контенту дисципліни, на технічну можливість об'єктивного контролю, яка пов'язана з можливостями сервісів комунікації.

У процесі розробки навчальної документації викладачам потрібно враховувати особливості проведення навчального процесу в онлайн-середовищі, що забезпечить студентам освітній результат, викладачеві – позитивний зворотній зв'язок. Такий підхід визначає онлайн-навчання в якості когнітивного і соціального процесу, а не звичайного процесу передачі інформації за допомогою Інтернету.

Якісне онлайн-навчання неможливе без ІТ-інфраструктури, без відповідної підготовки викладача до використання інструментів онлайн-навчання і сервісів підтримки студентів.

Важливими вимогами до системи дистанційного навчання є надійність, пропускна здібність Інтернет-каналів, простота створення і розміщення контенту, доступність сервісів і платформ для викладачів і студентів. Саме на цьому напрямку потрібно багато чого зробити вишам – від організації підвищення кваліфікації викладачами в сфері цифрових компетенцій до створення відповідного технічного забезпечення. І така робота повинна бути системною і плановою.

Оцінювання ефективності дистанційного навчання в якості нової освітньої технології шляхом простого порівняння результатів навчання за допомогою нової технології і на базі традиційної моделі навчання, як показує досвід не є об'єктивною, тому що, як правило, таке порівняння не використовує ідентичні за змістом та форматом контентів, однакових інструментів контролю і умов проведення підсумкових атестацій та ін.

Оцінювання ефективності онлайн-навчання або використання дистанційних освітніх технологій може здійснюватися лише з точки зору ефективності системи освіти в вищих навчальних закладах, а саме – якість освіти, забезпечення людськими ресурсами, надійності ІТ-інфраструктури, конкурентоздатності освіти України.

Результати використання онлайн-навчання за умов обмежених ресурсів кожному вищому навчальному закладу важливо проаналізувати за якими факторами виявилась готовність закладу до переходу навчального процесу до нових умов, оцінити достатність ресурсів для такого переходу, які етапи процесу переходу на дистанційне навчання викликають найбільші труднощі для учасників, в чому полягають причини недосягнення цілей, які проблеми необхідно вирішити для поліпшення результатів. Саме така оцінка у першу чергу спрямована на аналіз передумов, потреб, процесів, що має більше значення перед оцінкою результатів переходу. Ефективність в такому випадку визначається як співвідношення результатів і витрачених ресурсів.

Список літератури

Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.

1. Barbara Means, Marianne Bakia and Robert Murphy, *Learning Online: What Research Tells Us about Whether, When and How* (New York: Routledge, 2014).

УДК 378.018.43:37.091.33

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Г.В. Шлапак, Н.Г. Азарова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

COVID-19 значною мірою привніс серйозні корективи у дистанційному навчанню, особливо актуальною мірою ця форма освіти стала після запровадження карантину. Це змусило заклади вищої освіти пристосовуватися до нових реалій та шукати нові шляхи надання освітніх послуг. Пандемія прискорила та активізувала педагогічні інновації. Перед усіма педагогічними та науково-педагогічними працівниками постала необхідність пошуку оптимальних варіантів організації та здійснення навчально-виховного процесу в дистанційному форматі.

Дистанційне навчання – це закономірний процес розвитку та адаптації освіти до сучасних умов, це особлива педагогічна технологія організації освітнього простору, що характеризується стратегій взаємодії майбутнього фахівця з носіями та джерелами нових для нього знань. Особливість дистанційного навчання є самостійність і особистісна відповідальність людини зв вибір програми дистанційної освіти, терміни і якість її проходження.

Ця система повинна бути інтелектуальною, тобто визначати й враховувати індивідуальні когнітивні характеристики майбутніх фахівців і адаптувати процес професійної підготовки відповідно до їхніх особливостей. Для підвищення ефективності організації процесу дистанційного навчання необхідно проаналізувати наявні методи і технології адаптації навчальних систем та обґрунтувати доцільність їхнього використання у професійній підготовці майбутніх фахівців відповідно до різних форм організації дистанційного навчання.

Дистанційна освіта має низку переваг і значно розширює коло потенційних студентів. Одержати освіту дистанційно має можливість молодь, яка не може поєднувати навчання з роботою або проживає у віддаленій від обласних центрів місцевості, військовослужбовці, домогосподарки. Дистанційна форма навчання підходить майже всім, тому що дає можливість гармонійно поєднувати навчання та повсякденне життя. Для того, щоб знання отримали конкретний зв'язок із діями, необхідно постійно «навчати себе» - саме цю мету й ставить перед собою дистанційна освіта.

Карантин став не лише обмеженням, а й надав нові можливості. Перш за все – це можливості для самонавчання і самовдосконалення викла-

69	ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В.Д. Мужайло, Б.В. Мироненко	164
70	ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ПРИ ВИКОНАННІ ГРАФІЧНИХ ЗАВДАНЬ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ С.С. Корнеєнко, В.В.Столярчук ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	166
71	ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ/ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ Н.І. Хлизова, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	168
72	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ -МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В.В. Ольховська, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	171
73	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.М. Мунтян, І.В. Мунтян, Т.П. Костиренко, ВСП «Фаховий коледж промислової автоматики та інформаційних технологій Одеської національної академії харчових технологій», м. Одеса	174
74	КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРОГРАМУВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Р.В. Стоянова, Т.П. Костиренко, ВСП «Фаховий коледж промислової автоматики та інформаційних технологій Одеської національної академії харчових технологій», м. Одеса	178
75	ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В.В. Новосельцева	180
76	DISTANCE EDUCATION Nadiia Kushnirenko, Sergey Patyukov	182
77	ВЕБІНАРИ – ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Д.В. Дец, К. Шейда-Голбад	184
78	ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ М.Д. Потапов, Н.В. Волгушева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Ж.Ф. Дорошенко,	185